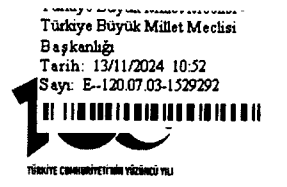

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-85112434-610-5845282

Konu : Soru Önergisi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 27.12.2023 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1348274 sayılı yazınız.
b) 27.06.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1447720 sayılı yazınız.
c) 12.07.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1456830 sayılı yazınız.
ç) 26.08.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1481486 sayılı yazınız.
d) 13.09.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1492243 sayılı yazınız.
e) 20.09.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1496826 sayılı yazınız.

7/7590 GK 71
7/13153 GK 16
7/13154 GK 16
7/13617 GK 3
7/13619 GK 3
7/13621 GK 3
7/15320 GK 12
7/15971 GK 12
7/16192 GK 12

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (19 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: CCDB6111-C8F7-423B-87F6-D70AB289DD02 Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys>

Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr>
KEP Adresi : kulturveturizmbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Fazilet ÜN
İşletme İşçisi
Telefon No: (312) 470 50 09

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN SERHAT EREN'İN 7/13154 ESAS SAYILI
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca;

Diyarbakır ili, Sur ilçesi, Alipaşa Mahallesi'nde bulunan (Çeltik) Surp Sargis Kilisesi'nin mülkiyeti Diyarbakır Ermeni Surp Küçük Kilise Hıdır İlyas Surp Gregos Kiliseleri Vakfına aittir. Surp Sarkis Kilisesi Kentsel Sit Alanı içerisinde bulunmakta olup 1. grup korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir. Mülkiyet sahibi Vakıf vekaleti ve bilgisi dahilinde restorasyon projeleri hazırlanmış, rölövesi, restitüsyon projesi ile revize restorasyon projeleri Koruma Bölge Kurulunca uygun bulunmuştur.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenen alanlara ait güvenlik ve denetim, ilgili kolluk kuvvetleri ve yerel yönetimler tarafından müze müdürlükleri koordinasyonunda gerçekleştirilmektedir. Söz konusu alanlarda meydana gelen kaçak kazı ve tahribat olaylarına dair Bakanlığımıza yapılan ihbar ve bildirimler ivedilikle değerlendirmeye alınarak kolluk birimlerine yönlendirilmekte, bu suretle pek çok olaya erken müdahale edilmesi sağlanmaktadır. Bu neviden suçlarla ilgili başlatılan yasal süreçlerin takibi konusunda da Bakanlığımız hukuk birimi ve ilgili valiliklerle gerekli yazışmalar yapılmaktadır. Bu kapsamda kültür varlıklarına yönelik tahribatların önlenmesine ilişkin olarak kolluk birimleri tarafından gerek tahribatı yapan failerin yakalanması gerekse kültür varlıklarının bulunduğu alan ve çevresinin düzenli devriye kontrolleriyle denetlenmesi ve güvenliğinin sağlanması şeklinde yürütülen çalışmalar caydırıcı olmakta ve bu tür girişimleri önemli ölçüde azaltabilmektedir. Ayrıca, ülke genelinde gerçekleşen kaçak kazı olaylarına ilişkin olarak Bakanlığımız birimleri tarafından bildirilen veriler doğrultusunda yapılan çalışmalar neticesinde, kaçak kazılar açısından riskli alanlar tespit edilmekte ve bu alanlarda güvenlik önlemlerinin artırılması ve ek önlemler alınması yoluna gidilmektedir.

Surp Sargis (Çeltik) Kilisesi'nin tehlike arz etmesi ve kilisede meydana gelen tahribatların önlenmesi, yapının daha fazla zarar görmesinin engellenmesi, can ve mal güvenliğine yönelik ilgili idarelerce tedbirlerin alınmasına ilişkin Koruma Bölge Kurulunca muhtelif tarihlerde kararlar alınmıştır. Kilise'nin içerisinde ve çevresinde tespit edilen kaçak kazılara ilişkin 2021 yılında Koruma Bölge Kurulunca karar alınmış ve suç duyurusunda bulunulmuştur. Surp Sargis (Çeltik) Kilisesi'nin güvenliği Sur Emniyet Müdürlüğü tarafından sağlanmakta olup mevcut tahribatın dışında bugüne kadar bildirim yapılmış yeni bir kaçak kazı veya tahribata ilişkin bir bildirim bulunmamaktadır. Bununla birlikte, 2863 sayılı Kanun'a aykırı olarak izinsiz kazı ve

define aramalarına ilişkin olarak anılan Kanun'un 65'inci ve 74'üncü maddelerine göre yasal işlemler yürütülmektedir.

Kilise'nin özgün yapı durumuna ilişkin (mimari özellikleri, süslemeleri vb.) alanında uzman kişilerin hazırladığı rölöve ve restitüsyon projesi 2022 yılında Koruma Bölge Kurulunca uygun bulunmuştur.

2863 sayılı Kanun kapsamında taşınmaz kültür varlıkları ve sitler tescil edilmektedir. Bakanlığımızca, taşınmaz kültür varlığının türüne (kilise, çeşme, kaya mezarı, vb.) göre kültür envanterine kayıt yapılmaktadır. Buna göre, halihazırda 2.108 korunması gerekli tescilli kilise bulunmaktadır.